2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **8 p**

Okulumuzun yemekhanesinde her öğle arası aynı manzarayla karşılaşıyoruz: Yarısı yenmiş tabaklar, ısırılıp bırakılmış ekmekler, hiç dokunulmamış meyveler... Geçen ay çevre kulübü olarak bir hafta boyunca artan yemekleri tarttık. Kulüp başkanımız Ayşe, tartıdaki sayıları her gün deftere yazdı. Sonuç hepimizi şaşırttı: Her gün kovalar dolusu yemek çöpe gidiyordu.

Bu durumun birkaç nedeni var. Bazı öğrenciler tabaklarına yiyebileceklerinden fazlasını alıyor. Bazıları yemeği beğenmediği için tadına bile bakmıyor. Bir kısmı da teneffüste oyun oynamak için yemeği aceleyle bırakıp kalkıyor. Kimileri de evden getirdikleri atıştırmalıkları yediği için öğle yemeğinde acıkmıyor. Biz de çoğu zaman bu israfa göz yumuyoruz. "Benim bıraktığım üç kaşık pilavdan ne olur ki?" diye düşünüyoruz.

Oysa "Damlaya damlaya göl olur." Bir öğrencinin bıraktığı üç kaşık pilav, yüzlerce öğrenciyle çarpıldığında büyük bir yığına dönüşüyor. Üstelik çöpe giden yalnızca yemek değil; o yemeği yetiştirmek ve pişirmek için harcanan su, emek ve zaman da boşa gidiyor.

İsrafı azaltmak sandığımızdan kolay olabilir. Tabağımıza yiyebileceğimiz kadar almak ilk adımdır. Yemekhanede beğenilmeyen yemekler için bir öneri kutusu konabilir. Belki de en önemlisi, yemeğe ayırdığımız zamanı küçümsememektir. Unutmayalım: Bu adımlar küçük görünse de hep birlikte atıldığında büyük bir fark yaratır. Tabakta bıraktığımız her lokma, birinin emeğidir.

Metnin konusunu yazınız.

2. Metnin üçüncü paragrafında hangi anlatım biçimi kullanılmıştır? Paragrafın bir önceki paragrafın son cümlesiyle ilişkisini göz önünde bulundurarak gerekçelendiriniz. **10 p**

3. Metinde sayılan nedenlerden hangisi **zaman** ile ilgilidir? Yazarın son paragraftaki "yemeğe ayırdığımız zamanı küçümsememek" önerisi bu nedenle nasıl ilişkilidir? **10 p**

4. Yemek israfını azaltmak için metinde **yer almayan** iki farklı çözüm öneriniz. Her çözümün metindeki hangi nedene yönelik olduğunu belirtiniz. **10 p**

5. **8 p**

"Bir öğrencinin bıraktığı üç kaşık pilav, yüzlerce öğrenciyle çarpıldığında büyük bir **yığına** dönüşüyor."

Cümlede koyu yazılan "yığın" kelimesinin anlamını bağlamdan tahmin ederek yazınız. Bu kelimeyi kendi kuracağınız bir cümlede kullanınız.

6. Okuduğunuz metnin yazarı, "Benim bıraktığım üç kaşık pilavdan ne olur ki?" düşüncesine şöyle karşılık veriyor: *"Oysa 'Damlaya damlaya göl olur.' Bir öğrencinin bıraktığı üç kaşık pilav, yüzlerce öğrenciyle çarpıldığında büyük bir yığına dönüşüyor."* **10 p**

"Damlaya damlaya göl olur." atasözünün anlamını yazınız ve yazarın bu atasözüyle hangi düşüncesini desteklediğini açıklayınız.

7. (1) Yemeğini bitirmeden kalkan öğrenciler bahçeye koştu.
(2) İsrafı önlemek hepimizin görevidir. **10 p**

Altı çizili fiilimsilerin türünü ve cümlede hangi sözcükle ilgili olduğunu ya da hangi görevde kullanıldığını yazınız.

8. Kulüp üyeleri bir hafta boyunca artan yemekleri tarttı.

a) Cümleyi ögelerine ayırınız. **6 p**

b) Cümleye anlamı bozmayacak bir **dolaylı tümleç** ekleyerek yeniden yazınız. **4 p**

9. (1) Yemekhane her gün temizlenir.
(2) Ali tabağını bitirdi, sonra bahçeye çıktı.
(3) Yemekler lezzetliydi ama porsiyonlar çok büyüktü. **12 p**

Cümleleri **yapısına** ve **yüklemin türüne** göre sınıflandırınız. Cümle türünü nasıl belirlediğinizi kısaca belirtiniz.

10. Yemekhaneye bir "öneri kutusu" konmasının işlem basamaklarını **en az dört adımda** yazınız. Adımlarınızda *önce, ardından, daha sonra, son olarak* gibi sıralama ifadeleri kullanınız. **12 p**